

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Solvuntur argumenta contententia dari posse creaturam, quæ
connaturaliter videat Deum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

hac enim vel reddit hominem & Angelum, cui inest, formaliter gratum & amicum Deo, vel naturam suam postulat gratiam habitualement, quam certum est apud omnes, hunc effectum connaturaliter praestare; ergo non est possibilis hujusmodi substantia. Confirm. gratia enim habitualis, & visio beatifica reddunt eos in quibus sunt, filios adoptivos Dei, non videtur autem congruum ut aliqua pura creatura poscat hanc intrinsecam filiationem Dei, sed ut tam singulare beneficium gratuito accipiat. Conf. secundo: nec enim videtur seruo competere posse ut jure quodam, & ex natura sua, domini sui amicus esse postulet, atque ab eo adoptari, idque sine peculiari illius admissione & gratia.

III. Aliud est de Dei omnipotentia.

Dices: non magis dedecet pulchritudinem Dei videri naturaliter a creaturis, quam ejus omnipotentiam ad opera quaeque vilissima ab iisdem exigere, quod tamen in rebus etiam imperfectissimis fieri cernimus. Sed contra primo: hoc enim probaret etiam, imperfectissimas creaturas rationales posse connaturaliter Deum videre, cum res quaeque imperfectissimas, illius omnipotentiam ad operationes suas exposcant.

IV. Arguit in Deo perfectionem creaturas petere ejus omnipotentiam.

Contra secundo: Creaturam enim ad suas operationes petere omnipotentiam tanquam partiale illarum principium, & summam in Deo dignitatem arguit, utpote sine quo res creatae nihil omnino agere possunt, & maximam in creaturis indigentiam, nihilque in hoc vel Deo indignum reperitur, vel excedens sortem creaturae. Sicut quod pauper quispiam ope & subsidio Regis, ad vitae sustentationem indigeat, imò & in extrema necessitate requirat, nihil arguit contra Regiam dignitatem: at verò si plebeus aliquis jure suo postulare consiliorum Regis esse particeps, intimaque ejus familiaritate frui, hoc absque dubio summae Regis dignitati haud parum derogaret. Quod magis declarabitur ratione sequente.

V. Implicare videtur ut quis jure suo plenam Dei possessionem exposcat.

Secundo probatur: visio beatifica est vera possessio Dei, per quam ipso fruimur tanquam bono nostro & sine ultimo, nec enim finis noster ultimus est sola visio, sed etiam Deus; ipse namque & à Theologis, Patribus, & Ecclesia passim nostrum premium appellatur: ac Gen. 15. v. 1. dicit Deus: Ego ero merces tua magna nimis. Deus itaque per visionem possessus, est finis noster integer & adequatus. Quod cum ita sit, non videtur fieri posse ut infinita illa majestas alicui personae creatae connaturaliter debeatur. Conf. alioqui dicere etiam quis posset, possibilem esse naturam creatam quae connaturaliter exigat unionem Hypostaticam, cum visio sit aequè possessio intentionalis Dei, ac unio possessio physica, nec potest evidenter ostendi, si non repugnet exigentia possessionis intentionalis Dei, repugnare possessionem ejus physicam.

VI. Poscere connaturaliter Dei amicitiam est contra naturam servum.

Tertio probatur: hoc namque, ut supra dixi, est contra naturam servi, ut scilicet domini sui amicus esse naturaliter postulet. Dices: homo, etiam cum gratia & visione Dei, est servus Dei: ergo non obstat quod conceptui servi amicitiae Dei. Resp. obstat quod ex natura sua, & quasi jure poscat amicitiam; spectat enim ad dignitatem & excellentiam Dei, ut per novum beneficium fiat quis ejus amicus, & non nisi ex peculiari benevolentia: gratia autem est haec benevolentia, cum naturam non debeat: si autem esset ejusmodi natura, quae eam naturaliter postulare, non esset gratia benevolentiae & favor, sed debitum; sicut non est favor aut liberalitas in naturalibus, quod soli detur lux, aut igni calor.

Denique, ut varia quae in hanc rem congeri solent, maximamque pariunt confusionem, omittam: haec, quae à nonnullis assertur, probatio, mihi videtur non incongrua. Rationi nimirum inprimis consentaneum est, Deique illud dignitas & magnificentia postulat, ut possit omni creaturae, etiam possibili, beneficia aliqua omnino gratuito conferre; ergo possibilis esse debet series aliqua donorum, quae omni naturae creabili sint essentialiter gratia, & omnino indebita; in hac autem serie videtur visio beata: quod enim majus & excellentius donum, quam Deum clarè, & uti est in se, conspiciere?

VII. Decet Deum ut habeat beneficia quaedam ex sola liberalitate conferenda.

Nec dicas, posse Deum his, quamvis Deum videant, conferre adhuc visionis & gloriae augmentum: hoc namque ad summam Dei dignitatem non sufficit; ad ejus quippe excellentiam pertinet, ut possit creaturis gratiam aliquam praestare, qua proprie dicantur egerè, quamque obtinere cupiant; qui autem Deum clarè viderent, beati cum essent, augmento hoc visionis nec indigerent, nec cuperent: sicut de facto Deum clarè videre non desiderant sancti, sed portione illa beatitudinis essentialis, quam habent, contenti, in ea conquelescunt. Idem est, si quis dicat, posse adhuc Deum iis dare potestatem patranda miracula, hac enim & similibus non indigent: constat autem omnes indigere beatitudine. Beatus etiam non eget unione Hypostatica, nec petere eam ordinatè possit.

VIII. Non sufficit quod dare possit visionem, & gloriae augmentum.

Præterea, creatura hoc modo postulans videre Deum, esset naturaliter impeccabilis; quod Patres omnes in creaturam rationalem cadere non posse uno ore affirmant. Hæ rationes, meo judicio, valde probabilem reddunt hanc sententiam; rationem enim planè convincentem invenire, haud ita facile existimo.

IX. Implicat partem creaturam naturaliter impeccabilis.

SECTIO TERTIA.

Solvuntur argumenta contententia, dari posse creaturam, que connaturaliter videat Deum.

OBJECTES primo: Potest Deus creare intellectum aliquem qui sit aequè perfectus ac totum constatum ex intellectu nostro, & lumine gloriae; hoc enim totum est perfectionis tantum finitæ, ergo talis intellectus petet connaturaliter videre Deum; id enim præstabit per se, quod intellectus noster simul cum lumine. Contra: potest Deus secundum probabilem sententiam producere aliquod non vivens perfectius aliquo vivente, quale de facto putat P. Hurtado & alii esse cælum, quod aiunt in perfectione superare plantam: imò, ut aliqui volunt, muscam superat, aut formicam, ergo præstare poterit quod præstant hæc, nempe, vegetare, sentire, &c. nulla consequentia. Item creare potest Deus intellectum qui per se solum sit perfectior intellectu nostro simul cum specie Angeli, exempli gratia: ergo præstare poterit quod præstat noster, & Angelum intelligere sine specie: quis hoc dicet?

I. Creari potest substantia aliqua aequè perfecta, ac intellectus noster, & lumine.

Resp. ergo, (quicquid dicat Molina, qui hic, art. 5. d. 2. Vult omne accidens supernaturalis, esse quoad entitatem perfectius quacunque substantia de facto condita (cujus tamen contrarium probabilius censet Suarez Disput. 32. Methaphysicæ, sect. 2. num. 32. Erice hic, disp. 48. n. 40. & alii.)

II. Omne accidens naturale non est perfectius substantia naturali.

Respondetur, inquam, substantiam Angelicam de facto esse vel æquè perfectam, vel perfectiorem intellectu nostro, maxime si sit potentia accidentalis, simul cum lumine gloriæ; quidni enim formalitas substantiæ in Angelo æquè compensare poterit formalitatem supernaturalitatis, sicut formalitas causæ universalis aut aliã in cælo compensat formalitatem vitæ in plantã, aut formicã: Cùm tamen perfectio hæc crescat in diverso ordine, non sequitur posse connaturaliter videre Deum, hoc enim proprium tantum est substantiæ ordinis supernaturalis; qualem nullam posse dari, jam ex parte ostendimus, & postea fufius ostendemus.

III. Res perfectior non semper producit effectum perfectiorem.

Quæres, in quo statuamus majorem perfectionem illius causæ; posito enim quod sit perfectior conflato ex nostro intellectu & lumine, assignari debet in quo situs sit hic excessus. Dices, in hoc quod ei connaturaliter debeatur visio beata. Contra: illi conflato non minus debetur connaturaliter, intellectus enim humanus informatus lumine gloriæ, non minus petit concursum ad visionem beatam, quam aliæ causæ ad suas operationes. Resp. itaque, non semper quando causa est perfectior, debere posse producere effectum perfectiorem; mulus enim est perfectior igne, & Angelus homine; hic tamen producit hominem, cui effectum in perfectione parem producere nequit Angelus, nec parem igni mulus.

IV. Modus habendi juvat plurimum ad perfectionem.

In primis ergo, major illa perfectio in hoc sita est, quod hæc substantia haberet prædicata illa identificata, quæ complexum ex intellectu nostro & lumine habet in duabus entitatibus realiter distinctis: modus autem habendi multum juvat ad perfectionem, ut in materia de Incarnatione, Deo dante, probabo: ubi ostendam, licet humanitas Christi sanctificetur per ipsam sanctitatem verbi, eam tamen non esse tam sanctam quam verbum, quia non habet sanctitatem illam secum identificatam, sicut habet verbum, sed per unionem realiter distinctam. Secundò: perfectio hæc major consistere potest in eo, quod hæc substantia, actus, vel beatificos, vel alios clicere posset in substantiali, ut aiunt, perfectione excedentes actus animæ informatæ lumine gloriæ, sicut jam ponunt plurimi substantialem diversitatem inter actus animæ separatæ, & Angeli, licet in intensione graduali conveniant. Tertiò: quia hæc substantia haberet lumen substantiale, cum tamen lumen in hoc complexo tantum sit accidentale.

V.

Hæ rationes, præsertim prima & tertia, suppo-

nunt hanc substantiam non solum radicaliter petituram lumen gloriæ, sed in se futuram ipsum lumen, cum fiat comparatio inter ipsam & animam habentem lumen, seu cum hoc complexo; si enim fiat comparatio inter illam, & animam nudè sumptam, facile est assignare in quo consistat major illa perfectio: primò enim urget secunda ratio numero præcedente assignata: deinde esset substantia completa, anima incompleta, & omnes illas differentias haberet perfectionis, quæ intercedunt inter animam & Angelum. Tertiò, lumen gloriæ, & aliæ qualitates supernaturales ei connaturaliter deberentur, animæ autem non dantur nisi gratuito. Quartò: naturaliter eliceret visionem beatificam, non minus quam potentia visiva corporea suos actus, anima autem illam elicit solum obedientialiter: & multæ aliæ differentie excogitari facile possent.

In quo substantia naturaliter visiva Dei excederet intellectum nostrum lumine gloriæ.

Objicies secundò: gratiæ habituali debetur lumen gloriæ, utpote cui debetur gloria, cum sit semen gloriæ: cui autem debetur finis, debentur media. Item unioni Hypostaticæ debetur gratia, lumen gloriæ, & aliã hujusmodi dona supernaturalia: quare ergo non potest dari natura aliqua substantialis completa cui hæc connaturaliter debeantur. Resp. disparitatem esse, accidentia enim hæc, & unio Hypostatica sunt dona quædam gratuita, simpliciter naturæ superaddita; unde non sequuntur inconvenientia supra posita, sunt enim ipsæ rationes formales, quibus Deus gratuito confert alicui subjecto amicitiam suam, & filiationem, vel adoptivam, vel naturalem; inconveniens autem est, quod aliquod subjectum, seu natura, hæc possulent, ita ut Deus non possit amicitiam suam & filiationem tanquam beneficium, & gratuito illi conferre; hoc enim dedecere videtur perfectionem Dei, & illius magnificentiam.

VI. Cur dari nequeat substantia supernaturalis, sicut accidens supernaturalis.

Objicies tertio: Accidentia supernaturalia (idem est de modis supernaturalibus) postulant aliquod subjectum à quo specificentur, & in quo subjectentur, cum non minus sint verè accidentia, & consequenter entis entia, quam accidentia naturalia: sed non possunt postulare subjectum naturale, & dicere ordinem ad illud: ergo postulant subjectum supernaturale. Respondetur, hæc accidentia respicere subjectum naturale, cum certum sit, ea subjectari in ipsa substantia animæ, & Angeli. Imò hinc optime dici possunt supernaturalia, ut ex ipsa voce constat. In quo autem situs sit conceptus supernaturalitatis, dicitur Disputatione sequente.

VII. Accidentia supernaturalia respiciunt subjectum naturale.

